

Ова књига се може ставити под јелку као божићни поклон, јер није ни бласфемична, ни дегутантна или на овај или онај начин криптична, иако је у њој реч о ђаволу. Она ђаволу одсеца ро- гове са главе и копита са ногу. У

Курту Флашу ђаво је нашао свог мајстора-приповедача, можда би тачније било рећи – мајстора његовог некролога.

Зоран Андрић

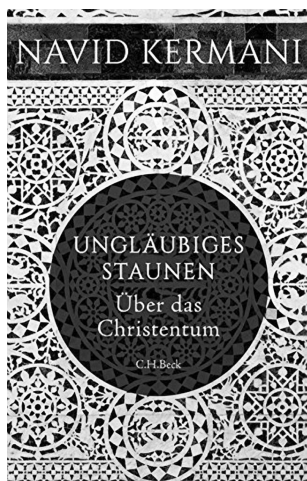
Navid Kermani, *Ungläubiges Staunen : über das Christentum*

München : Beck 2015
302 S. : Ill. ; 23 cm
ISBN 978-3-406-68337-4

Неверно чуђење – о хришћанству

Међу познатим ауторима који пишу на немачком језику, Навид Кермани је једини који се појмом Запада служи у позитивној конотацији. Родитељи Керманија потичу из Ирана, а он сам је рођен у Немачкој. Њему је познато да се Лутерово слово о Оријенту односи на регион одакле потичу тројица мудраца. Први кораци у интелектуалној биографији овог изузетног *homme de lettres* су се

састојали у чињеници да су му немачка књижевност 19. и 20. века сасвим познате и блиске. Велика дела између Гетеа и Кафке одредила су његов духовни свет. Тек из таквог културног и књижевног искуства је он открио богатство свог културног и религиозног порекла и из литеарне перспективе као што то сведочи књига *Бој је леј*, његово стандардно дело о естетској лепоти Корана.

Керманијеви западно-источни погледи нису текли од Корана ка Кафки, већ обрнуто, од Кафке ка Корану.

Тај пут је за аутора био неопходан, да би се у наредном кораку посветио хришћанству: његова нова књига је след његових медитација „о хришћанству“.

Кермани је путник између светова вере Истока и Запада који на сваком кораку одаје утисак да са страшћу гори за веру. Он не посматра хришћанство из спољне, већ настоји да га превасходно из унутрашње перспективе разуме. Док он ислам разуме као писану религију, хришћанству се он приближава као религији ликовне уметности. За такво уверење је време које је он провео као стипендиста у Вили Масимо у Риму било одлучујуће. Ту се он сусрео са универзумом барокних слика, што га је мотивисало на један циклус дописа насловљених „Bildansichten“ („Поглед на слике“) за швајцарски угледни дневни лист *Neuen Zürcher Zeitung*. Тада је једну слику Распећа Гвида Ренија назвао бласфемичном и изазвао оштру полемику о увреди хришћанства. И у својој новој књизи посвећује Кермани једно поглавље Распећу (*Crucifixus*) Гвида Ренија.

Оваплоћење (отеловљење) као начело: тако би се могло означити Керманијево схватање хришћанства.

Аутор открива на примерима неколико одабраних уметничких слика напета открића, иако у Керманијевим контемплацијама слика, ваља на овоме месту критички додати, молићвена снага Псалама, критика пророка, пренебрегавања сиромашних и обесправљених као и присуство Царства Божијег у учењу Спаситељевом не игра готово никакву улогу. Кермани открива у хришћанству начело универзалности филантропске љубави.

Књига се завршава једним поглављем о Фрањи Асишком у коме Кермани истиче дубоко пријатељство између овог светитеља и ислама. Познату химну „Laudato si“ („Слава Тебје Господи“) асоцира Кермани са именом Божијим у исламу. Овај светитељ је за Керманија једини који је у западном хришћанству стајао против огња и мача крсташких похода.

За мистично предање у јудејству, хришћанству и исламу је карактеристично да оно надраста конфесионалне међе.

У случају Навида Керманија није реч о постмодерном синкретизму, већ о аутентичном чувару ватре праве вере.

Кермани се својим натконфесионалним контемплативним дискурсом може сматрати модерним мистичаром.

Зоран Андрић